

www.vg.no

kultur & trend

- Bedre byer ved å lytte

- Barn er eksperter på sine egne omgivelser. De kan fortelle bedre enn noen andre hvordan de bruker omgivelsene, og hva de savner, liker og har behov for. Det gir oss planleggere økt kunnskap og forståelse, og gir oss anledning til å planlegge bedre byer.

Det sier samfunnsgeograf Guro Voss Gabrielsen i byutviklingsprosjektet Bylab.

Hun peker på at det finnes gode eksempler på at barn blir hørt:

- Tønsbergpakken, forbindelsen mellom Nøtterøy og fastlandet er ett eksempel. Her inngikk Vestfold fylkeskommune et samarbeid

med Statens vegvesen om kartlegging av barns arealer som fikk direkte konsekvens for vedtaket som ble fattet. Statens vegvesen i sør har fulgt opp arbeidet og gjør skikkelig registreringer i alle sine planer fremdeles, påpeker Voss Gabrielsen og tilføyer:

- Et godt eksempel er barne-

Barn bygger fr

Av KIRSTI HOVLAND

Hva skjer når barn bestiller arkitektur? I utstillingen «Building Blocks» er barna oppdrags-givere og utformer fremtidens møteplasser i samarbeid med arkitekter.

Vanligvis blir barna ikke hørt, selv om det ligger i lovverket at de skal det, ifølge plan- og bygningsloven. Nå ønsker Norsk Form å bevisstgjøre den nye generasjonen på deres krav til medvirkning.

- Barn og unge er grupper som ofte taper kampen om å bli hørt når nærmiljøet planlegges. Barn eier ikke tomter eller tas på alvor som naboer, med rett til å bli varslet. De blir sjelden invitert til høringer, men er helt avhengige av at voksne snakker for dem og tar dem med på råd når skoler, veier og parker bygges, sier Charlotte Sætre, som er prosjektleder for utstillingen.

- Til beste for alle

- Arkitekter gjør klokt i å lytte til barn og unge når bygg og byer skal opp og stå. Det gir bo- og bykvalitet til beste for alle, sier Marianne Rye Back, sivilarkitekt i Norsk Form.

I utstillingen «Building Blocks» er barna bestillere. Utstillingen som åpner i Norsk Design og Arkitektur-senter i Oslo 8. oktober tematiserer barns interesser og ideer om bygde omgivelser. 21 barn og unge mellom åtte og 17 år fra Bergen, Fredrikstad, Trondheim og Oslo har samarbeidet med seks av Norges fremste arkitektkontorer.

Utstillingen «Building Blocks» viser hvordan steder og hus blir når barna bestemmer. Arkitektene har i samtaler med barna undersøkt deres behov og ønsker. Målet var at barna selv skulle komme med forslag om hva som er et bra sted.

Møtesteder

Sammen med arkitektene har de kommet frem til konkrete byggverk som kan fungere som møtesteder. Byggene heter Nøste, Koie, Habitat Hollywood, Zanzibar, Tehuset og Krusedullehuset. Noen av byggene blir også realisert på

KRUSEDULLEHUSET: I samarbeid med Øistein Kristiansen, kjent fra «Øisteins blyant» på NRK Super, har Griff Arkitekter i samarbeid med barna mellom arkitektur og fiksjon. Her er svaret: Krusedullehuset. Et sted til å leke og trene. Og selvfølgelig en liten krok til å slappe av og gjemme seg i.

barnas hjemsteder. Som bidraget fra Bergen, der «Nøste» en åpen struktur av stål og plast med hengekøye som Ingmar, Jonathan og Jørgen på 13 har laget sammen med 3RW Arkitekter, skal reises utenfor det nye Barnekunstmuseet. Krusedullehuset, en bambuskonstruksjon med sklie, laget av niåringene ved Cicignon skole i Fredrikstad i samarbeid med Griff Arkitektur, skal også etter planen realiseres temporært i hjem-

byen. Men alle barna og ungdommens arkitektoniske prosjekter blir realisert i full størrelse i utstillingen.

- Når vi spør barn hva som er viktig for dem, får vi overraskelser, påpeker Rye Back og illustrerer:

- Barn liker ikke nødvendigvis det vi tror. Lekeplasser kan være kjedelig. Barn leker vel så gjerne på de «grå» arealene i byen, de rotete stedene som ikke har noe klart formål. Steder som vi voksne ofte sy-

nes er stygge eller farlige. I barnas øyne er de spennende. Om de får lov til å leke der er en annen sak.

Konflikter

- Norske byer ønsker å tiltrekke seg barn og barnefamilier. Samtidig er det, paradoksalt nok, de kvaliteter barn setter pris på, som først kuttes i mange nye boligprosjekter, påpeker Rye Back.

- I pressområdene rundt de store byene er behovet for

mange boenheter i stadig konflikt med behovet for uteområder. Resultatet er gjerne mange leiligheter rundt trange, skyggefulle gårdsrom med noen ensomme lekeapparater. Mens man under byfornyelsen slo sammen bakgårder og åpnet opp for mer aktiv lek, preges byplanleggingen i dag av trange rom inne og ute, sier Rye Back.

Faglig påfyll

Sivilarkitekt Jarl Ture Vorm-

til barna

tråkkregistreringene. De oppsto som følge av at barn må representeres av voksne og at deres stemme gjerne er den laveste i plansaker.

Strengt

– Vestfold fylkeskommune holder i registreringene og sørger for at de

gjennomføres. Her er det så strengt at dersom en kommune ikke har tatt hensyn til barna og gjennomført medvirkningsprosesser får de saken sin i retur. Fylkeskommunen sier da at de ikke har underlagsmateriale nok for å behandle den, sier Voss Gabrielsen og påpeker:

– I Vestfold har man holdt på med barns medvirkning i over 30 år. Nå ser de resultatene. Barns interesser skal med i alle saker på lik linje med kulturminner, landskapsinteresser og så videre.

BYGGER SAMMEN: Barnhender bygger fremtiden sammen.

Foto: MORFEUS ARKITEKTER

remtiden

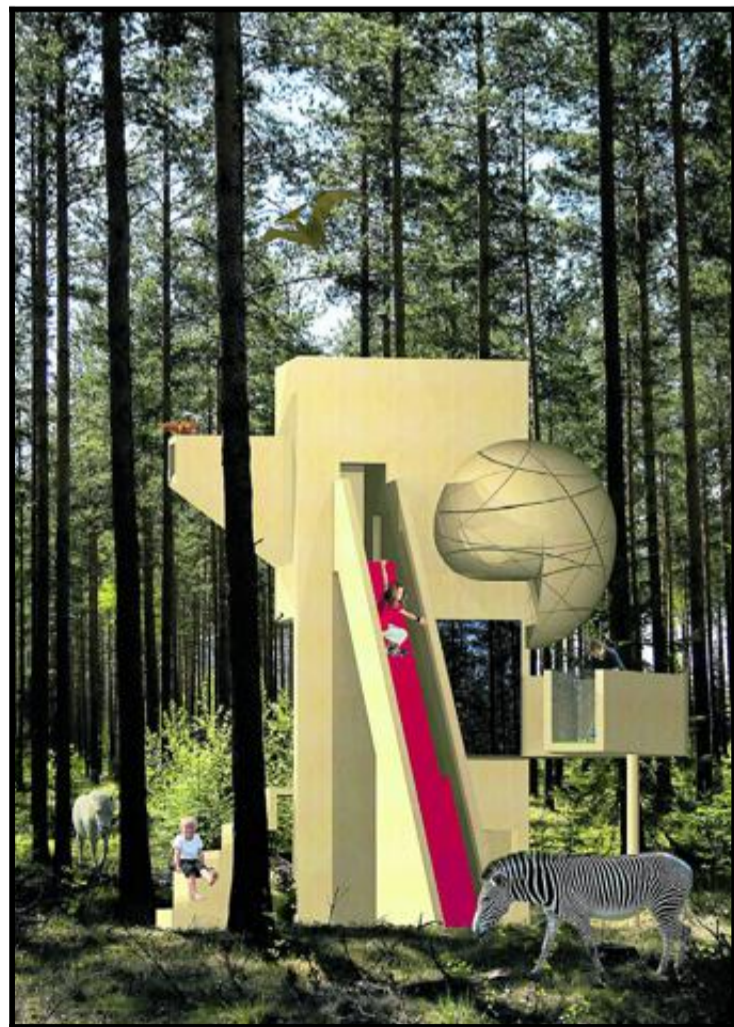
KONSENTRASJON: Her ser vi Lene Xu (9) fra Møllergata skole i full konsentrasjon. Benjamin Hokstad Vollan (10) og Margrethe Rosenlund fra arkitektkontoret fra Morfeus arkitekter.
Foto: PETER PRZYBILLE.

skapt ideer med barna i grenseland
ILLUSTRASJON: Griff Arkitektur as.

dal i Griff Arkitektur opplever etter samarbeidet med ni-åringene ved Cicignon skole at arkitektene selv har fått faglig påfyll:

– Arbeid med barn er utfordrende og uforutsigbart, men det er flott å se usensurert og grensesprengende lek med ideer. Om vi ikke tar direkte med oss ideer fra barna så har det vært en sterk inspirasjon til å slippe til den frie leken inn i arbeid med nye prosjekter.

HABITAT HOLLYWOOD: Det er navnet på møteplassen til barna ved Møllergata skole i Oslo. Bygget er tenkt som et stort tre med fire boliger for fire ulike dyr; ekorn, ponn, flygeagle og sebra. Hvert rom har ulike kvaliteter og romlige opplevelser og knyttes sammen av trapper og stiger slik at de kan besøke hverandre.

ILLUSTRASJON: MORFEUS ARKITEKTER AS

NORGES STØRSTE UTVALG

Finner du kun i vår butikk på Bryn. Alle varer på lager!

For hjem og bedrift!

Vegg til vegg og løpere

i metervare: Bredder på 0,67 - 0,70 - 0,80 - 0,90 - 1,0 - 1,20 - 1,33 - 2,0 - 3,0 - 4,0 og 5 meter

Reduserer kulde, støv, og fallskader! **Vi kanter tepper!**

Til: Bolig, kontor, trapp, balkong, camping, messer, utstilling, båt og løpere.

Ull - Sisal - Kokos - Nylon.

Heldekk

Pr. kvm. fra

75,- til 998,-

Legging utføres omgående!

Bamboo vegg til vegg

Denne unike og silkemyke kvaliteten inneholder 40 % bambus. Pr. kvm. kr

338,-

NYHET!

Størst på salongtepper

Norges største utvalg i salongtepper! Klassiske mønstre, moderne design og floss tepper. Vi har over 2000 salongtepper på lager!

Vinylbelegg

Pusse opp kjøkken, bad eller stue? Vinyl tåler vann mye bedre enn parkett og er mye mykere å gå på. Vi har over 200 design i bredder på 2, 3 og 4 meter.

Pr.kvm. fra **68,- til 350,-**

Teppe i trapp = Sikkerhet

Pr. trinn fra kr. 75,- (Selvklebende) 60 personer må hver dag til lege etter fall i glatte trapper. Du får sikrere, mykere og roligere trapper med teppe. **KJEMPEUTVALG I TRAPPEKVALITETER!**

Teppefliser til messe og bolig, pr. kvm. fra 148,-

Tepper i alle størrelser fra 1,4 x 2 meter til 5 x 6 meter. Runde tepper med diameter fra 1 til 5 meter

Restesalg!

Kjempeutvalg i rester av vinyl, teppe og gress.

20% til 50%

Salgskontor i Bergen

Mandag-fredag kl. 09.00-17.00. Tlf.: 91 64 86 21, epost: kwibe@hotmail.co.uk

www.teppeabo.no Lik pris på nett og butikk

TEPPEABO

Åpent: Mand./torsd. 09.00 -19.00, fred./lørd. 09.00 -16.00

Tvetenveien 55, Bryn/Oslo. Innkjøring Nils Hansens vei, tlf.: 22 64 86 40
Gratis parkering - Vi hjelper deg ut med varene - Vi sender over hele landet